

1. Resonera kring avfallsfotavtrycket. Vad innebär synligt respektive dolt avfall? Välj ut en produkt och beskriv det synliga avfallet och det dolda avfallet som den ger upphov till.

Det synliga avfallsavtrycket är det avfall vi som konsument ser. Det dolda avfallet är det avfallet som sker i tillverkning och produktion innan produkten kommer till affären, vi köper den och förbrukar den. Det dolda avfallet är oftast betydligt större än det synliga avfallet.

En telefon i sig är en rätt liten produkt som man kan tycka inte bör generera så mycket avfall. Enligt Hygglo genererar en mobiltelefon över 500 gånger sin egen vikt i avfall i dess produktionskedja.

För att konkretisera det lite. Låt säga att det finns ca 10 miljoner mobiltelefoner i Sverige. Det inne bär 1 700 ton elektronik (170 gram per telefon) och hiskliga 860 000 ton avfall totalt... Ett avfall vi i Sverige slipper så och handskar med då produktionen av så material och tillverkningen av telefonerna sker i andra länder.

2. Vad betyder dina prylar för dig? Använder du allt du äger? Om du skulle göra experimentet från filmen "My Stuff", vilka saker tror du att du skulle ta tillbaka först?

Det är ett spännande experiment, även om de gör det något extremt. Om jag skulle göra något liknande tror jag dels att jag hade märkt att jag definitivt inte använder alla kläder jag äger, eller att jag inte alls bakar i närheten av så mycket som man kan tro när man ser alla diverse bakprylar i skåpen.

Det jag dock tycker är väldigt svårt är prylar som har ett stort affektionsvärde i att uttrycka vem man är. För min del är det mina böcker. Flera bokhyllor är fulla i vardagsrummet. Givetvis vet jag om att jag kan låna dem på biblioteket och sedan lämna tillbaka dem. Men för bokälskaren i mig tar det emot. Jag älskar dem som inredningsdetalj då de säger så extremt mycket om mig. Speciellt för intresserade besökare som går fram och tittar närmare på byggryggarna. Jag älskar även att ha dem där, ständigt till hands, antingen för att läsa om eller låna ut till någon annan. Det är nog en last jag får leva med, och satsa på att bli bättre på andra punkter. Som tur är så är en övervägande majoritet second hand köp!

3. Anser du att prylar är för billiga? Varför/varför inte?

Generellt sett, ja. Ett lågt pris gör tröskeln till ett köp mycket lägre vilket ökar sannolikheten att vi genomför ett köp. Dessutom räcker våra pengar till mer prylar.

Även sett till social hållbarhet. Som vi pratade om i en tidigare kurs så finns det en gömd kostnad där det är någon annan som får betala kostnaden, med låga löner och dåliga arbetsförhållanden. Allt för ofta pratar vi i första hand om materialkostnaden när det kommer till prylar, att materialet i en viss tröja inte kan vara värt många kronor och att det därför är rimligt att den är billig. Reflekterade en gång över det förhållandevis höga priset på virkade bomullsrandeller i förhållande till vad garn kostar. Tyckte det var överpris och beslutade mig för att försöka virka själv, trots bristande virkningskunskaper. Ett snabbt konstaterande senare

insåg jag att det är såklart att det tar tid, och det är tiden man betalar för (och borde värdera mycket högre!).

4. Inventera ditt hem. Vilka prylar behöver du inte äga, och skulle kunna hyra istället? Finns det saker som du i din tur skulle kunna hyra ut och dela med andra? Har du saker hemma som andra skulle ha större nytta av? Hade du kunnat hitta vissa saker begagnat?

För ett par år sedan packade jag ner hela min lägenhet i lådor och bodde några svängar i andra hand på olika orter innan jag slutligen drog utomlands ett tag. Att bo i andra hand med någon annans saker fick mig ofta att reflektera över vissa saker jag ägde som jag tog för givet ”att det alltid finns i ett hem” som jag då saknade i den lägenhet jag bodde i. Å andra sidan märkte jag även motsatt effekt när jag efter närmre 2 år packade upp mina flyttlådor igen och insåg att det var många saker jag inte alls saknat. Där och då skedde en stor rensning där mycket småplock fick ryka. Men än idag måste jag ju erkänna att det finns mycket i mitt hem jag knappt skulle märka försvann, och saker vars användningsgrad är så låg att jag helt klart skulle kunna hyra det istället.

Som relativt ung har jag märkt att det finns saker som man ”förväntas” köpa och äga för att samla vuxenpoäng. När jag var student var det helt acceptabelt att låna en skruvdragare, ångtvätt eller strykjärn. Men nu när man har en ordentlig inkomst är det som en prestige i att ”nu är jag vuxen och äger minsann en egen skruvdragare”. Flera gånger fastnar jag själv i det tänket utan att riktigt reflektera över det. Som mina egna användningsmönster ser ut så klarar jag mig helt klart med hyra eller låna alla dessa saker. Det ligger dock fortfarande en spärr i hjärnan i att be att få låna saker och ting. Kanske är det en rädsla att uppfattas som snål och snylta på någon annans utgift? Här finns det helt klart en norm att bryta! Och ett sätt att nå det tror jag kan vara exemplet från ett av klippen (minns ej vilken) att helt enkelt erbjuda att låna ut något innan någon ens har frågot. ”Hej jag har köpt en skruvmaskin, vill någon låna den?”, eller allra helst ”Jag har hyrt den här skruvmaskinen ett dygn, är det någon annan som ändå behöver få något gjort?”.